

CALIFORNIJSKA LEGISLATURA ZA MOONEYA

Državna poslanska zbornica je sprejela resolucijo, ki zahteva izpustitev slovenskega jetnika iz san quentinske kaznilnice

SACRAMENTO, Cal. — Državna poslanska zbornica je večeraj sprejela s 45 proti 28 glasovom resolucijo, ki zahteva pomilostitev Toma Mooneya, ki je bil l. 1915 omrežen v zvezi z bombnim atentatom na Dan pripravljenosti v San Franciscu in naposled obsojen v dosmrtno ječo. Zbornica je podvzela to akcijo po dolgotrajni debati in v zvezi z njo je podala dr. Webb in zbornici legalni svetovalec Fred Wood, da namreč državnica postavlja nima moči izreči pomilostitve razen v slučaju izdajstva ali odstavitvene obsodbe. Poslansko zbornico kontrolirajo demokrati.

Resolucija gre zdaj pred senatno zbornico, ki je pretežno republikanska in kjer jo čaka precej hladnejši sprejem, kakor ga je doživela v poslanski zbornici.

Rena Mooney, žena slovenskega jetnika, ki je že dvajset let za zidovi san quentinske kaznilnice zaradi zločina, o katerem je ves svet prepričan, da ga ni nikdar zagrešil, je bila navzoča na galeriji, kjer se je trije ljudi, ki so navdušeno pozdravljali poslanca P. A. Ritchieja in T. A. Maloneya, ko sta pozivala svoje tovariše, da glasujejo za pomilostitveno resolucijo.

Proti resoluciji sta govorila samo poslanca Gardner Johnson iz Berkeleyja in E. V. Latham iz Alhambra, ki sta trdila, da je Ritchiejeva resolucija neustavna, pri čemer sta citirala Webba in Wooda.

Ritchie je utemeljil svojo resolucijo z ustavno določbo, da ima državna postavodajna zbornica moč sklepati o vsem, česar ji ustava izrecno ne prepoveduje.

BALDWIN BO ODSTOPIL

LONDON. — Iz londonskih političnih krogov prihaja vest, da bo premijer Stanley Baldwin odstopil kot ministerski predsednik zadnji teden v maju, nakar bo postal njegov naslednik sedanji finančni minister Neville Chamberlain. Obenem bodo tudi odstopili še trije drugi člani sedanjih vlade, med njimi tudi Ramsay MacDonald. Pričakuje se, da bo Baldwin resigniral takoj po kronanju kralja Georga VI., ki ga bo nato imenoval za grofa.

Inšpektor Burns spoznan za krivega

Porota, sestojeca iz šestih moških in šestih žensk, je sinoči spoznala za krivega sprejemalca podkupnine pomožnega policijskega inšpektorja Edwina C. Burnsa, ki je bil obtožen, da je za časa prohibicije jemal podkupnino za protekcijo butelj od 1 do 10 let za vsakega izmed petih prestopkov, ki mu jih je očitata obtožnica. Porota se je posvetovala pet ur. Burns je sprejel pravdorek popolnoma mirno. Ko je bil vprašan, kaj misli, je hladnokrvno odgovoril: "Kaj vraga pa naj človek reče?"

Gigantski poskus udušitve silnega podzemskega požara

Inženjerji in delavci zvezne uprave javnih del (WPA) na delu, da omejijo požar v ohijskem premogovniku, ki je požrl že za 50 milijonov premoga

NEW STRAITSVILLE, O. — WPA se je lotila res gigantske naloge: da uduši silovit podzemski požar, ki divja že 53 let pod površino južnega dela okraja Perry in ki je spremenil več kot 17 kvadratnih milj zemeljske površine med mestoma New Straitsville in Shawnee v vročo, razpokano in kadečo se "peklensko pokrajino" ter uničil sklade premoga, vredne nad 50 milijonov dolarjev. Vsi dosedanja poskusi, da se omeji ta podzemski požar, so se izjalovili in požar se neprestano širi in nevarnost je začela že groziti tudi silnim skladom premoga v dolini Hocking, katere cenijo na milijardo dolarjev.

Požar je izbruhnil pred 53 leti. Rudarji so stavkali že šest mesecev. Tedaj je neke noči skupina moških polila več vozikov premoga s petrolejem, nakar so neznanci pritaknili ogenj in gorče vagonček porinili v rov pri New Straitsville, da so nalik gorečim bakljam zdrveli v zemeljsko globočino. Dobrih 24 ur pozneje je bil rudnik v ognju in po enem tednu se je podzemski požar že tako razširil, da je bilo izgubljeno vsako upanje, da bi se ga moglo udušiti.

Kdo so bili neznanci, ki so zažgali rudnik, se ni nikdar zvedelo. Lastniki rudnika so zamažali pot, ki bi privedla do odkritja požigalec. Detektivi so leta in leta stikali za storilci, toda zaman.

Pred dolgimi leti bi bili storilci skoro razkrinkani. Neki rudar je ustrelil nekega policista in dečka. Bil je prijet in vržen v ječo. Kmalu se je zbrala pred ječo množica ter ga odvela k nekemu drevesu. Okrog vrata so mu položili vrvi. Tedaj je morilec zakričal: "Pustite me, povedal vam bom, kdo je zažgal rudnik! Požigalci so bili —". To je bilo vse, kar je povedal. Nato se je zazibal na vrvi in bilo je po njem. Množica, ki ga je linčala, ni hotela, da bi bil govoril!

Požar se je z leti razdivjal na vse strani. Vasi in farme so bile uničene. Vse prizadevanje, da se požar uduši, je bilo kaplja vode v morje.

Toda zdaj je stopila na porišče WPA in vpregla vse znanstvene pripomočke, da omeji podzemski požar in prepreči uničenje nadaljnjih ogromnih zalog premoga. Vladni inženjerji, ki imajo skušnje v tem, so napravili načrte za sistematično udušitev "pekla" v okraju Perry. Kjer se nahajajo premogove žile blizu zemeljskega površja, tam so na delu parne lopate, ki odmetavajo zemljo in odstranjujejo premog, da se požar ne bo mogel širiti dalje. Kjer ležijo premogove žile globoko pod zemljo, tam kopljejo izučeni rudarji široke in globoke tunele do premogovih plasti, katere potem presekaajo, odstranijo premog in odprtino napolnijo z zemljo, skozi katero ogenj ne bo mogel prodreti. Na ta način mislijo popolnoma izolirati požar, ki bo nato prepuščen samemu sebi, da se izžrpa, ko mu bo zmanjkalo goriva — premoga.

Zvezni inženjerji se pri tem delu drže navodil zveznega rudniškega urada, ki je pred leti na

ŽIDOVKE PROTESTIRAJO PROTI HITLERJU

NEW YORK. — Ženska sekcija Ameriške - židovskega kongresa je poslala državnemu tajniku Hullu brzojavno zahtevo, da zahteva od Hitlerjeve vlade, da se opraviči za napade v nacijskem tisku na delegatkinje kongresa. Newyorški župan La Guardia je minuli teden pred temi delegatkinjami rekel, da potrebuje newyorška svetovna razstava l. 1939 "hišo grozot", v katero bo treba postaviti Hitlerjevo podobo. Nacijsko časopisje, ki se nahaja pod direktno kontrolo propagandnega ministra dr. Goebbelsa, je nato žolljivo napadlo La Guardia in obenem imenovalo delegatkinje tega kongresa "pocestnice". ("Njegove poslušalke so bile pocestnice", so pisali nacijski listi.)

MATTSONOV SLUČAJ

TACOMA, Wash. — Ugrabitelj in morilec 10letnega zobo-zdravnikovega sina Charlesa Mattsona še niso našli. Te dni je vzela policija v roke novega osumljenca, nekega 40letnega bivšega kaznjence, ki mu je ime Joe Murphy in o katerem pravi okrajni ječar v Seattlu Matt Starwich, da je najbrž isti potepuh, ki se je tri mesece pred umorom bahal v seattlski ječi, da bo ugrabil Mattsonovega fanta ter ga držal proti odkupnini.

NASVETI PREDSEDNIKOVE ZENE

DENTON, Tex. Žena predsednika Roosevelta je v torek zvečer govorila o "Odgovornosti državljanja napram svoji občini" ter svetovala vsem Američanom, da se bolj zanimajo za vse vladne in javne zadeve sploh. Mrs. Roosevelt je dejala, da je dolžnost vsakega Američana, da prouči vse davčne predloge, sposobnost in poštenje kandidata za javne urade in položaj zaposavljenih slojev v svoji občini.

Koncert v Del. domu

V soboto zvečer bo imel svoj prvi koncert v Clevelandu rojeni slovenski tenorist Louis Pečjak. Pri klavirju bo imel Alice Artlovo. Pomagal mu bo tudi moški pevski zbor Allerton. Pel bo slovenske in angleške pesmi. Koncert se bo vršil v avditoriju Delavskega doma na Waterloo Rd. Vstopnice se dobe v predprodaji v Del. domu in pri članih "Jadrana."

Mesto zmagalo pred zveznim sodiščem

Zvezno okrožno prizivno sodišče v Covingtonu, Ky., je večeraj potrdilo odločitev tujakšnje zveznega okrožnega sodišča, da mora propadla banka Guardian Trust izplačati mestu \$392.732. Ta vsota predstavlja poseben fond, ki je bil naložen v tej banki.

Kapitan Mar Cantabrica bil ustreljen

Posadka je izvohala, da je bil v tajni radijski zvezi s španskimi rebeli, nakar so ga mornarji ubili

ARCACHON, Francija. — Pablo Juan Boo, edini član posadke parnika Mar Cantabrico, katerega je dobila v roke rebelna križarka Canarias, o katerem je znano, da se je resil, je povedal, da so mornarji sredi Atlantica izvohali, da je bil njihov kapitan izdajalec in v stalni radijski zvezi z rebeli, katere je sproti obveščal o poziciji parnika. Ko so mornarji to zvedeli, so svojega kapitana ubili, poveljstvo pa je prevzel prvi poročnik Franca Maria. Maria je nato spremenil smer potovanja, obenem pa so parnik prebarvali in mu dali drugo ime, da je bil videti podoben angleškemu parniku. Ni dvoma, da bi bil Mar Cantabrico srečno dosegel svoj cilj, da ni čisto slučajno naletela nanj rebelna križarka Canarias, ko je bil že blizu španske obale.

Usoda Mar Cantabrica ni še točno znana. Poročila si nasprotujejo. Eno poročilo pravi, da se sicer ni potopil, da pa še vedno divja na njem požar. Drugo poročilo pa trdi, da je prispel v rebelno pristanišče Ferrol v Biskajskem zalivu.

Boo je mnenja, da so rebeli pobili vse člane posadke Mar Cantabrica. On je skočil v morje, ko so se približali parniku dolni z rebeli s Canarias in rešila ga je neka francoska ribiška ladja. Kolikor je znano, so rebeli privedli na krov svoje križarke samo tri ujetnike, enega Američana, enega Italijana in neko potnico.

MADRIDČANI SO SE PRIVADILI VSEMU

MADRID. — Treskanje topovskih granat, eksplozije letalskih bomb in pokanje min več ne vznemirja Madridčane, ki so se v petih mesecih obleganja že privadili vsemu, zlasti še zadnja dva tedna, ko je Madrid pod neprestanim ognjem rebelnih topov in letal. Vzlic neprestanemu bombardiranju, ki ne poneha niti ponoči, madridski prebivalci, ki so ostali v obleganem mestu, gredo po svojih opravkih kot bi se ne dogajalo nič izrednega. Postali so fatalisti (če ti je nesreča namenjena, ji ne uideš). Zaleatavanje Francovih čet ki jim pomagata dve Mussolinijevi diviziji, je bilo doslej za man. Vladne čete so odbile doslej vse napade in se dobro drže.

Relifna situacija

Sinoči se je vrnil iz Columbusa župan Burton ter izdal poziv na Clevelandčane, da obsujejo gov. Daveya in državne poslane z brzojavnimi zahtevami za takojšnjo zasilno relifno pomoč. Župan je izjavil, da bo relifna situacija v Clevelandu v pondeljek zopet kritična, ker bo zmanjkalo živil v ta namen, ako ne bo državna legislatura še danes priskočila na pomoč.

Smrtna kosa

Mrs. Caroline Brezovar, 896 Stevenson Ave., iz poznane Zornanove družine je preminula danes jutraj v Huron Rd. bolnišnici. Podrobnosti sporočimo jutri. Pogreb ima v oskrbi pogrebni zavod Joe Zele in Sinoči.

Podrobnosti o umoru Franka Mahnič

Ropar je ubil Mahnič, ko je slednji pograbil puško. Krogla mu je šla skozi srce. Ropar je odnesel večjo vsoto denarja

Frank Mahnič, lastnik restavracije na Lakeside Ave., je bil večeraj jutraj ubit, ko je skušal braniti gotovino v vsoti približno \$2.000. Mlad plavolas ropar ga je ustrelil v srce, ko je baš pograbil puško, da jo dvigne proti roparju. Ropar je nato pograbil denar ter zbežal. Neki policist, katerega je opozorila na roparja Mahničeva žena, je streljal za njim in zdi se, da je roparja ranil. Vzlic temu pa je ušel v avtu, katerega je vozil neki njegov pajdaš.

Mrs. Mahnič, njen 15letni sin Frank in natakarka Julia Jacobs so bili za barom, ko je ropar vstopil v zadnjo sobo, z udarcem na glavo zbil na tla 42letnega Johna Visceka, ki je pri Mahničevi ženi, je nato pa začel streljati na Mahniča, ki je štel po svojo lovsko puško. Mahnič je baš dvignil puško, da bi ustrelil roparja, ki je pridrvel za njim, ko ga je zadel v srce roparjeva krogla.

Ropar je nato potegnil izpod postelje škatlo s 600 dolarji gotovine ter zbežal. V gostilni je bilo okrog 25 delavcev, katere je ustreljal s samokresom, da mu niso sledili.

Da je imel Mahnič toliko denarja doma, je bil vzrok dejstvo, da so imeli navzoči delavci svoj plačilni dan in on jim je menjal čke.

Umorjeni Mahnič zapuša ženo Mary in tri mladoletne otroke, 15letnega Franka, 13letno Zdenko in 9letnega Edwarda. Star je bil 39 let. Doma je bil iz Sežane pri Trstu, kjer zapuša brata Ivana in sestro Marijo Guštin in Ljudmilo Gec. V Ameriko je prišel pred 15 leti. Tu zapuša ženo Mary, sinova Franka in Edwarda, hčera Zdenko in sestro Frances Čeh ter druge sorodnike. V Jugoslaviji zapuša sestro Vido Šega in druge sorodnike. Pokojni Mahnič je bil blagajnik društva "Lipa", št. 129 SNPJ in delegat na 9. red. konvenciji SNPJ, član Slovenke, št. 1 SDZ in aktiven član mladinskega pevskega zbora "Slavčki". Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob dveh iz Želtevoga pogrebne doma, 6502 St. Clair Ave.

FRANCOSKI PARNIK BOMBARDIRAN

MARSEILLES. — Neko neidentificirano špansko letalo je večeraj spustilo pet bomb na francoski parnik Djebel-Antar. Ena bomba je parnik pogodila, prodrla skozi krov in treščila v strojne prostore, toda ni eksplozirala. Parnik je bil na potu iz Algira v Marseilles.

Predavanje o zobozdravstvu

Jutri večer se vrši predavanje o predmetu "Zobje in vaše splošno zdravje". Predaval bo dr. S. C. Chabler D. S. pod avspicijo angleškega odseka soc. kluba št. 27 J. S. Z. Predavanje se bo vršilo v S. N. Domu na St. Clair Ave. v dvorani št. 1 staro poslopje. Pričetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta. Dr. Chabler bo povedal, kako prihaja bolezen iz slabih zob, in na vsa-ko vprašanje bo uljudno odgovarjal. Vsi, ki se zanimajo za svoje zdravje, ste vabljeni, da to predavanje posetite. — Odbor.

Sporazum med korp. G.M. in unijo U.A.W.

Mortimer pravi, da je bil dosežen sporazum o vseh spornih točkah in da utegne priti danes do končne poravnave

Chryslerjeva korporacija zahteva sodno prepoved proti sedečim stavkarjem v svojih tovarnah

DETROIT. — Wyndham Mortimer iz Clevelanda, podpredsednik unije avtnih delavcev U. A. W., je sinoči izjavil, da je prišlo do sporazuma o vseh spornih točkah med korporacijo General Motors in unijo U. A. W. in da se utegne danes pogajanja zaključiti z dokončnim sporazumom. Mortimer ni povedal, kakšen sporazum se je dosegel, dejal pa je, da je bila zadnja točka, o kateri je bil dosežen sporazum, vprašanje minimalnih mezd za vse delavce korporacije. Konferenca se danes nadaljuje. Mortimer je dejal, da upa, da bo danes popoldne že podana skupna izjava o poravnavi.

Predsednik unije avtnih delavcev Homer Martin je večeraj pozval 200 delegatov lokalnih unij U. A. W., da se v soboto zberejo v Detroitu, da bodo odobrili pogodbo med G. M. in U. A. W.

Medtem je boj med Chryslerjevo korporacijo in njenimi delavci, katere reprezentira unija U. A. W., stopil v novo fazo, ko je korporacija večeraj nenadoma šla pred sodnika Allana Campbellja in zahtevala sodno prepoved proti sedečim stavkarjem v njenih devetih tovarnah, katere je stavka zaprla. Injunktcijska tožba, naperjena proti uniji U. A. W., Odboru za industrijsko organizacijo in stavkarjem, o katerih pravi, da "niso več uslužbenci korporacije", je prišla nenadoma tekoma odmora na konferenci med predstavniki korporacije in unije.

Okrožni sodnik Allan Campbell je nato pozval stavkovne voditelje, da pridejo predenj v soboto dopoldne ob pol desetih in "pokažejo vzrok", zakaj se ne bi izdala začasna injunkcija proti stavkarjem.

Preden je bila vložena injunktcijska tožba, je Richard T. Frankenstein, unijski organizatorski direktor, izjavil, da je unija pripravila načrt, ki omogoča poravnavo. Martin in Frankenstein sta podala sledečo skupno izjavo:

"Mi smo danes predložili (Dalje na 2. str.)

Članstvu Lipe, 129 SNPJ

Članstvo društva "Lipa", št. 129 SNPJ, je prošeno, da izkaže zadnjo čast svojemu društvu nemu sobratu in blagajniku Fr. Mahničju, ki je postal žrtev roparskega napada in čigar truplo leži na mrtvaškem odru v Želtevom pogrebni domu na 6502 St. Clair Ave. Takisto ste prošeni, da se po možnosti udeležite pogreba v soboto popoldne ob dveh.

Filmske slike

V petek 12. marca ob 7:30 zvečer se bo ponovno kazalo filmske slike iz Jugoslavije in drugih krajev Evrope, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Slike bo predvajal Theodore Andrica, reporter Cleveland Pressa. Vstopnina je prosta. Slike so jako lepe in vredne, da si jih ogledate. — V. Coff.

Za stavkarje

Tekom stavke pri Fisher Body so unijski nabiralec dobili v Tomšičevi gostilni na E. 140. St. tobaka in denarja za stavkarje, o čemer se doslej ni še poročalo.

Apel napadenega unijskega voditelja

Abraham W. Katowsky, upravnik skupnega odbora in podpredsednik unije International Ladies Garment Workers, ki je bil pred nekaj dnevi zahrbtno napaden in brutalno pretepen blizu svojega doma, je večeraj iz bolniške postelje v bolnišnici St. Luke's apeliral na clevelandsko unijsko delavstvo, da temeljito "počisti svojo hišo". Katowsky je med drugim dejal:

"Vprašanje, ki si ga morata zastaviti Cleveland in clevelandsko delavstvo je: Ali sme živeti v Clevelandu pošten in dostojen delavski voditelj, ki živi od tega, kar zasluži s svojim delom? Ali naj se pusti proste roke v delavskem gibanju lopovom in raketirjem? Ali naj tisti, ki so preganjani, prepuste pozorišče gangezem?"

"Ta situacija se ne more nadaljevati. Ako bodo gangeži vladali v Clevelandu, naj se to vsem pove, da se bo vsakdo lahko prijavil. To je zdaj glavni problem brez ozira na notranje različne razlike med A. D. F. in O. I. O."

Napadalca sta Katowskemu prebila kožo na glavi na šestih mestih, dalje usta in mu zlomila gleženj desne noge, ki je zdaj v mavcu. Vsega skupaj je bilo potrebnih 22 šivov, da so bile zašite njegove rane.

"Jaz polagam odgovornost za napad direktno na nekega delavskega voditelja in njegovo gango", je izjavil Katowsky. "Policiji je znano, da je stvar očividna, čeprav so bili pripravljeni dobri alibi."

Povedal je tudi, da je že pred meseci dobival grožnje po telefonu. Tedaj je vprašal šerifa Sulzmana za dovoljenje za nošnjo samokresa, toda šerif mu ga ni hotel dati brez pristanka tajnika Clev. del. federacije Lenehana, ki pa je potolažil Katowskega, da se mu ne bo zgodilo nič hudega in da naj gre brez skrbi domov. Nato je imel nekaj mesecev mir. Grožnje so spet začele prihajati, ko je bila njegova unija suspendirana iz C. D. F.

Pristopajte k Cankarjevi ustanovi in naročite se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo govoriti, temveč tudi ustvarjati. kadar se za nekaj zavzememo! Pokažite, da smo še krepli in čili in se ne mislimo še podati reakciji!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
IVAN JONTJEZ, Editor
6231 ST. CLAIR AVE., -Henderson 5311 - 5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexici
za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.50
Zedinjene države za celo leto\$2.00
za 6 mesecev\$1.25; za 3 mesece\$0.60
za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Modras se je spet spozabil

Modras, ki ga imamo v mislih, je bivši pleskar in kajzerjev prostak Adolf Hitler, poglavar nemških rjavosrajčnikov in diktator, ki tira Nemčijo v pogubo, kakor je pred kratkim prepričevalno povedal tudi slavni nemški pisatelj Thomas Mann v pisnu nekemu nemškemu nacijskemu profesorju.

Spet pa se je spozabil ta modras in začel pihati in kazati svoje strupene zobe zadnjič, ko je newyorški župan La Guardia odkrito povedal, da bi po njegovem mnenju morali postaviti na newyorški svetovni razstavi, ki bo otvorjena 1. 1939, "hišo grozot, v kateri ne sme manjkati figure rjavosrajčnega fanatika, ki dandanes ogroža svetovni mir." Modras, ki je nedvomno žrtev občutka manjvrednosti, je za hip otrpnil; besede newyorškega župana so ga omamile. Toda kmalu se je spet zavedel. In potem se je spet spozabil.

Začel je pihati; začel je sikati; začel je sekati s strupenimi zobmi okrog sebe; začel je bruhati ogenj, žveplo in blato na newyorškega župana in indirektno tudi na Ameriko vobče.

Nacijsko časopisje, ki piše samo to, kar mu dovoli Hitler, potem svojega propagandnega ministra dr. Goebbelsa, je začelo zmerjati La Guardia z "raketirom", "razbojnikom" in "gangežem", "ki bi ga bilo treba zapreti v blaznico ali v ječo." Nemški poslanik v Washingtonu je zahteval od zveznega državnega tajnika zadoščenje. Takisto nacijski tisk, ki je obenem grozil Združenim državam z "neprijetnimi posledicami" ter se obenem "čudil, kako je mogoče," da sme človek v Ameriki javno povedati, kaj si misli o raznih krivolikih, tiranih in norcih, ki jahajo na plečih nesrečnih ljudstev ter jih tirajo v propast. "V Nemčiji bi na kratko opravili z njim!" so kričali. Seveda! Glavo bi mu odsekali.

Toda Hitlerju ni zadostovalo besnenje nad La Guardia. Svoj srd je stresel tudi nad delegatami Ameriko-židovskega kongresa, pred katerimi je govoril La Guardia. "Pocestnice!" jim je vrge v obraz v svojem tisku.

In v nacijskem Der Angriff je modras siknil: "Mi se utegnemo začeti zanimati za Združene države in zadeve Združenih držav na način, ki ne bo prijeten!"

Toda to je Hitler že storil. V Združenih državah ima že vse polno svojih postojank med priseljenci nemške narodnosti. Te bodo zdaj najbrž sprejemale protestne resolucije proti La Guardiji da se bo kar kadilo. V Ameriki imamo namreč demokracijo, ki jo taki elementi zamenjujejo za anarhijo, ki njim vse dovoljuje.

Zadeva je smešna in resna obenem. Smešna zaradi besnenja blazneža, ki se skuša prepričati, da je 'bog' in 'odrešenik' Nemcev, v resnici pa ogaben sifilitični tvor na obrazu obupanega kapitalizma, ki skuša s silo ustaviti kolo časa; in resna, ker se je gnoj iz tega tvora razlil že tudi preko Amerike.

Če gledamo na to stvar s tega zrelišča, potem si ne moremo kaj, da si ne bi želeli, da bi Amerika spoznala, da ima tudi demokracija svoje meje, izven katerih vlada anarhija, nasilje in poguba.

UREDNIKOVA POŠTA:

Vsacega nekaj!

Če te korobač lopne po eni strani, nastavi mu še drugo, in če ne, si boljševik, vrag, hudoba in vse slabo. Tako so prijatelji človeštva nahrulili španske delavce in kmete. Kaj prav za prav pa so ti španski delavci in kmetje, ki jim nekateri posvetni možje tako žele pogna? Saj niso nič drugega kot produkt tisoč let katoliške cerkve. Toraj, če tam ni vse v redu, je nekaj narobe nekje. Pri vzgojevalnem učitelju, cerkvi, ali pa pri učencih, kmetih in delavcih. Nekaj je, ali je maščevanje ali pa ignoriranje sadu svojega dela. Uničiti se hoče vse, kar se je pridelalo v tisoč letih.

Primorska pregnana mati z detetom v naročju si išče zavetišča. Kje naj ga dobi? V katoliški Avstriji ne, v "krščanski" Nemčiji tudi ne. V sveti papeževi Italiji? Tu še najmanj! Kaj pa v nevilizirani Turčiji? Tam pa poprej kot kje drugje. Ali ni čudna slika krščanstva v 20. stoletju.

Ravnokar sem dobil pismo od matere iz domovine. Med drugimi piše, da če je kateri narod zaslužil nebesa — Slovenci v naših krajih jih bodo gotovo, čeprav je vsa stvar podobna bolj peklju. Naše prednike je preganjal Turek, nas pa preganja — sveta — Italija! In Italija ni zadovoljna samo z žrtvami doma — šla je čez mejo v katoliško Spanijo, da tam mori nedolžne otroke, matere in vse kar zadene — pa kaj, če hočeš biti dober rimski katoličan, maraš reči, da vršijo dobro delo. Pošten kristjan že ne ve, kje je. Ali ni že preveč cerkev in duhovščine? Ali koliko bi jih še moglo biti, da bi bil ta svet odrešen?

Novica iz Madrida: Župnik je vprašal sedem let starega dečka, ako verjame v Kristusove nauke. Da, odgovori. Kdo so njegovi namestniki? Deček vrže žalosten pogled na župnika in reče. Jih ni več, nekaj jih je pomrlo in ostali so šli v Francovo fašistično armado, ki danes ruši cerkev, katera je bila postavljen na Petrovo skalo. Človeški župnik je vzel rutico iz žepa in si je brisal solzne oči.

Pred kratkim sem čital iz nekega dopisa v A. D., da razredni boj delajo samo komunisti in socialisti. Ali ni ta dopisovalec s svojim možganskim trustom zelo majhen. Delavec, ki stavka za večjo plačo, za višji življenjski obstoj, vodi vendar razredni boj. Do sto tisočev delavcev je bilo na stavki in še se dnevno prirejajo nove stavke. Toraj to so samo komunisti in socialisti? Samo oni imajo želodec, ki potrebuje vsak dan doklade. Dokler bo sistem, ki bo dopuščal da imajo spekulantje vse, delavci in kmet pa samo golo življenje in še to v negotovosti, toliko časa bo tudi razredni boj. Zato pa naj tisti dopisovalec zdravi tam, odkodjer prihaja bolezen.

Kaj mislite ali bo katoliški škof Gibbons zaslovel v Ameriki zaradi njegovega nastopa proti amandmentu za odpravo otroškega mezdnege dela? To je za odpravo suženjstva otrok. Bogme, saj je že vendar nekaj. Okoli deset milijonov odraslih ljudi brez dela. Delaj, sužnje v mladosti, da jih boš imel za stara leta. S tem se podpre parazitsko življenje, ki se tudi naslanja na Petrovo skalo — ki pa ni tako solidna.

V stavki pri Fisher Body je družba za zdrbitev stavke ključala na delo, tudi tiste, ki so že pred petimi leti umrli, da bi pri-

šli nazaj na delo. Toraj, kakor se vidi, kapitalizem hoče, da mu bomo hlapiči tudi po smrti. Dobro, da je bila zmaga delavcev in tudi onih delavcev, ki še niso v uniji. Zvišujejo jim plače, ker se boje posledic, kakršne so prizadele G M Co. Največja žalost in tudi venec bi se moglo dati vsem onim mrličim, ki so na eni ali drugi način ignorirali ta štrajk. Bojevnikom zmagovalcem pa vsa solidarna čast za povzdig življa ameriškega delavstva. Oni, ki ignorirajo delavski boj, strahopetneži, materijalisti skebi in bojazljivci so ljudje, ki nam ustvarjajo suženjstvo in trpljenje. To so zvesti hlapiči kapitalizma!

Tudi patronska modrost je včasih smešna, še posebno od pacijenta, ki ne ve, kje je njegov urad. Neki kirurg priporoča da bi se moglo preskusiti kri, koliko je rudeča, predno se ga zapiše v napredne vrste. Te vrste injekcije so strah, zato nas je od 50 tisoč le nekaj. Jaz pa pravim, da po naravi in okolici, v kateri smo bili vzgojeni, smo vsi ignorantni, zato pa moremo vsak napredek stopnjema sprejemati in pozdravljati. Zato nam je vsak kandidat, ki se poslavlja od praznoverja in ignorance dobrodošel. To nas tudi zgodovina uči.

Tone Skapin

Iz Jutrovega

Dne 15. aprila t. l. bo preteklo devet let, odkar se je vršila otvoritvena slavnost Slov. Del. Dvorane na vogalu Prince Ave. in E. 109 ulice v Newburghu, oziroma "na Jutrovem". Skozi teh devet let ni bil običaj, praznovati slavnostne programe (obstojnih obletnic). Eržlone sem na pravem, ko zapišem, da se je priredilo le peto obletnico z obširnejšim programom, drugače se je vršilo le par navadnih zabav v korist dvorane. Sedaj ob desetletni obletnici tega podjetja, in ko se bo ravno odkril nov zastonj, se je direktorjev s sodelovanjem delničarjev namenil prirediti bogat program in ples.

Skozi dobo devet let so se morali delničarji boriti za obstanek in še posebno v zadnjih letih silne depresije in tudi na socialnem polju so bile težave. Do sedaj se je vršilo nešteto koncertov, iger, plesov itd., in sploh vsakovrstnih slovenskih prireditvev kakor tudi drugih narodnosti. Brez preprirov, kot drugod, seveda, tudi tukaj ni bilo in to je napravljalo voditeljem dvorane še večje zapreke in teški obstoj, vodi vendar razredni boj. Čast in priznanje gre seveda vsem onim, ki so od začetka in tudi potem vedno žrtvovali in delali v korist SDD, toda zahvalo moramo izražati tudi onim par zavednim delničarjem, ki so se zavzeli za ta narodni hram, ravno v najslabših časih in žrtvovali finančno in moralno, da je ostala Slovenska delavska dvorana last Slovencev. Upati je, da je najhujši prepad prekoračen, in da ostane na tej trdni podlagi in nadalje uspeva. Mislim, da je najbolj primeren čas, da se zopet enkrat razveselimo skupno delničarji, direktorji in vsi prijatelji SDD ob času proslave devete obletnice in odkritja novega zastonja, in zato si zabeležimo dan 11. aprila, da bomo skupaj praznovali.

Program obljublja biti, po zadržanju programskega odbora, zelo bogat. O tem vam bo, natančno poročal za to izvoljeni publicistični odbor. V kolikor je meni znano, nastopijo pevski zbor "Cvet" in mladinski zbor "Kanački" kakortudi sole in dueti iz njih srede, par zapimicalnih govornikov, John Baumbich in Joe Jančar, duet iz New-

Uredništvo "Enakopravnosti" s veseljem priobčja dopise narodnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja s izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

burgha, vprizoritev komičnega prizora in pa collinwoodski tenorist mr. Louis Pečjak.

Naj omenim, da se prihodnjo soboto, dne 13. marca vrši koncert mr. Louisa Pečjaka v Delavskem domu na Waterloo Rd. Mr. Pečjak ima pripravljen krasen program, ki vsebuje več lepih slovenskih pesmi in pa nekaj priljubljenih ameriških pesmi. Na piano ga bo spremljala poznana pianistinja miss Elsie Artel. Nastopil bo tudi Allerton Male Chorus, eden izmed najboljših moških zborov.

Mr. Pečjak vedno rad pomaga vsem kulturnim in podpornim društvom kakortudi narodnim podjetjem. Veže nas dolžnost, da podpiramo one, ki podpirajo nas in vsak pevec pri zboru ve, koliko požrtvovalnosti je treba, predno se pripravi koncert in še koliko bolj se mora truditi en posameznik, predno pripravi koncert. Toraj udeležite se koncerta tenorista Louisa Pečjaka, ako vam je le mogoče, v soboto večer dne 13. marca in obenem si zapomnite datum 11. aprila 1937.

Anna Traven

SPORAZUM MED KOP. GI M. IN UNJO UAW DOSEZEN

(Dalje s 1. strani)

Chryslerjevi korporaciji predlog, da smo pripravljeni potom delavskih volitev ali na kakršen koli drug pošten način, ki bo omogočil, da bodo mogli delavci pokazati svoje pravo mišljenje, dokazati, da imamo zadostno večino med Chryslerjevimi delavci; in da smo pripravljeni spoštovati odločitev delavcev pri našem prizadevanju za doseganje priznanja pravice do izključnega zastopanja teh delavcev. Toda doslej je korporacija naš predlog odklanjala.

Homer Martin se je izrazil o injunkciji tožbi: "S takimi mehanizmi se ne poravnava nobena delavskega spora in se ne bo poravnalo te stavke."

Več kot 55 tisoč Chryslerjevih delavcev začasno počiva vsled te stavke, ki je izbruhnila, ker je korporacija odklonila priznanje unije U. A. W. kot edine pravomočne kolektivne zastopnice svojih delavcev. Nadalje je stavka ustavila obrat v treh tovarnah družbe Hudson Motor Car, ki uposljuje v njih 10 tisoč delavcev. Gov. Frank Murphy je prekinil svoje počitnice v Floridi ter se odpravil v Detroit, da bo spet posredoval.

V St. Louisu je bila sinoči poravnana šesturna sedalna stavka v tovarnah korp. General Motors, ko so delavci potrdili dogovor, sklenjen med upravo tovarna in unijskimi voditelji.

SKRAT

Drobiž za smeh

Stara devica: Gospod doktor, v vseh zdraviliščih sem bila, kar ste mi jih svetovali, pa mi ni nič pomagalo. Kaj naj storim?

Zdravnik: Zdal milostiva vam ne preostaje nič drugega, nego objaviti oglas, la iščete ženina.

Sodnik: "Kako je to mogoče, pet in dvajset let že živite s svojo zakonsko družico v lepem sporazumu, zdaj se pa hočete ločiti?"

Mož: "Torej se čudite, gospod sodnik, da nisem že prej prišel k vam, kaj ne?"

"No, vidiš, ti boš pa kakor tvoj oče," pohvali stric fantka.

"Kajne? Tudi nama se že boji, da bo tako." odvrne mali.

Potnik: "Kako si upate seči v moj žep?"

Žepar: "Oprostite, mislim sem, da je moj; doma imam namreč popolnoma enake hlače".

"Gospod, na moj cilindar ste sedli."

"Oprostite, nisem videl. Sicer bi pa bilo lahko še huje."

"Kako pa?"

"Da bi bil sedel na svojega."

PROTI POMOČI FARNIM ŠOLAM

COLUMBUS. — Državni senatni odsek je sinoči sklenil v torek glasovati o predlogi, ki določa raztegnitev državne pomoči na starše učencev farnih šol. Zagovorniki predloge smatrajo, da bodo dobili dovolj glasov, da jo bodo spravili iz odseka. Nasprotniki stojijo na stališču, da je predloga neustavna, ker krši načelo ločitve cerkve od države. Država rabi denar za javne šole in relief, pravijo. Dr. R. P. Sharp, član Ohijskega cerkvenega sveta pa je svaril, češ, če bo država pomagala farnim šolam, potem bodo imeli tudi komunisti pravico zahtevati državno pomoč za svoje šole. Obenem, pravi dr. Sharp, bi sprejetje te predloge uničilo prijateljske odnose med katoliško in protestantskimi cerkvami v Ohiju.

Sinoči je izbruhnila sedalna stavka v tovarni družbe Reo Motor Car v Lansingu, Mich., ki uposljuje 2.200 delavcev. Lester Washburn, predsednik krajevne unije U. A. W., je izjavil, da se je stavka začela, ker je kompanija vrгла na cesto 15 delavcev zaradi unijskih aktivnosti.

Odločitev pred dvajsetimi leti

Prve dni februarja 1917 je vladalo v slovaškem kopališkem kraju Pieštanih pravo vrvenje. Vsakdo je vedel, da se vršijo za zaprtimi okni knežjih soban v hotelu "Thermia-Palace" pomembni razgovori. Tja so bili namreč prispeli vladarji treh osrednjih sil, bolgarski kralj Ferdinand, nemški cesar Viljem in avstrijski cesar Karel, da bi odločili o važnih stvareh.

Na vseh frontah je divjala svetovna vojna. Nemški admiral von Tirpitz je grozil s poostritvijo podmorniške vojne, v Zedinjenih državah je naraščala volja za vstop v vojni ples, ki jo je zadrževalo samo še to, da cesar Viljem še ni izrekel odločilne besede, ki bi vojno potencirala do skrajnega divjstva. Blagajne osrednjih držav so bil prazne in v prestolnicah je postajalo nervozno.

Predpoldne 7. februarja so se začeli razgovori. Viljem je nastopal, kakor vedno, skrajno samozavestno, saj je bil celo v nagovoru namnožico s hotelskega balkona govoril iz svetatega prepričanja, da se bliža odločilna zmaga centralnih sil. Ferdinand je skušal uveljaviti ves svoj vpliv, da bi se nemški cesar ne odločil za poostritev podmorniške vojne in druge ukrepe, ki bi napeti položaj usodno pretrgali. Avstrijski cesar je kolebal sem in tja. Toda Viljem se ni dal omajati. Konferenca je trajala že do 10. zvečer, ko je iz Washingtona nenadno prispela brzogajka nemškega poslanika v Washingtonu, grofa Berndorfa, da odlaga svoje mesto.

V konferenčni sobani je zavladala za nekaj časa popolna tišina. Potem je Viljem podpisal ukaz za poostritev podmorniške vojne, kratko potem je stopil med vojaške osebnosti, ki so se zbrale v hotelu, jih gostil in si dajal od cigarskih godb igrati, dokler se ni začel svitati novi dan.

Uspeh te konference je bil ta, da so Zedinjene države stopile v vojno in s tem zapčatile usodo osrednjih sil. Lahko mirno rečemo, da je odločitev o izidu svetovne vojne padla v kopališču Pieštanih.

Čarovništvo z Mojzesovimi knjigami...

V šleskem mestu Luebenu se je moralo sodišče baviti z nenavadno afero. Neki mizar, vojni invalid, iz neke okoliške vasi je tožil štiri kmete zavoljo razžaljenja časti, ker so ga bili razpili kot škodljivca čarovnika.

Mizar je živel precej let v miru, ko so začeli sovaščani iz popolnoma nepojasnjenih razlogov govoriti, da ima zvezo s hudičem, da je začaral neko kravo na cesti, ki potem ni dajala več mleka, da boli mladega fanta, kateremu je mizar dal cigareto, zavoljo tega še danes glava, in kar je takšnih srednjeveških neumnosti. Posebno huda je bila ta, da je živina v nekem hlevu, ki ga je bil mož zgradil, poginila kos za kosom.

Mizar se spočetka ni brigal za takšne čenče, ko so pa pozvali vaščani neko "modro žensko", iz sosedne vasi, da bi jim živino očarala, je nastopil s tožbo. Izkazalo se je, da je neki posredovalec skušal pred razpravo prepričati tožence, da so mizarja obrekovali brez razloga in da jim bo huda preda, če se ne poravnajo z njim. Može so bili za poravnavo tudi pripravljeni, zahtevali pa so, da jim mora mizar izročiti "6. in 7. Mojzesovo knjigo", iz katerih črpa baje čarovne formule. Vse pametno prigovarjanje je bilo zaman. Nu, pred sodnikom so toženci kaj kmalu vzeli svoje očitke nazaj in so izjavili, da so pripravljeni nositi vse stroške razprave. Plačali so samo nekaj za zimsko pomoč.

Kaj jedo štokrlje?

Na nekem zborovanju švedskih ornitofgov v Vroclavu se je bavil docent zoološkega zavoda v istem mestu dr. Stammer z vprašanjem, kakšni hrani daje štokrlja prednost.

V zadnjih časih so se namreč med lovci čebelarji in gojitelji rib slišale pritožbe, da delajo bele štokrlje, ki so postale v poslednjih letih spet številnejše, veliko škodo med mladimi zajci, jerebicami, ribami in čebelami. Stammer se je posebej bavil s tem vprašanjem.

Dal je ustreliti med drugimi štiri štokrlje in je preiskal vsebino njih želodca. V želodcih in treh izmed teh ptic je našel same žuželke, samo v enem želodcu je bil en karp. Obsežnejše preiskave te vrste v znani ptici opazovalci Rossitten so imele podoben uspeh. Pri 236 štokrljah, ki so jih tam preiskali, so odkrili samo v enem želodcu zajčjega mladčca, samo enkrat čebele, in samo dvakrat ribe ter jerebice. V vseh drugih želodcih so bile samo žuželke, žabe in miši, torej običajna hrana teh ptic.

Dr. Stammer sklepa iz teh raziskav, da je trditve o škodljivosti štokrljev popolnoma iztrte izvit. Pod nekimi pogoji se utegnejo sicer spozabiti nad malo divjadjo in ribami ali čebelami, toda le tedaj, kadar zavoljo prevelike suše v malih vodovjih ne najde dovolj žab in žuželk, ki so ji običajna hrana.

STREŽNIKI

ki gredo z ambulanco, storijo mnogo, kar ugotovi kvaliteto postrežbe, ki se jo nudi.

Vsled tega, mi zahtevamo natančno treniranje mož, ki gredo z ambulanco, znati morajo izvršiti vsako potrebno delo, ki bi slučajno nastalo pri tem: biti morajo dobrodušni, v pomoč hiti in vljudni. Oni storijo veliko, da napravijo našo postrežbo to, kar je.

AUGUST F. SVETEK

POGREBNI ZAVOD
478 EAST 152nd STREET KENmore 2016

NEKAJ NARAVNEGA

Misli na smrt se vsakdo ogiblje. Toda v tej dobi, ko možje zrogumno v oči problemom, se mora tudi misliti na konec življenja kot nekaj vsakdanjega. Z nami se lahko zaupno pogovorite o pogrebniški postrežbi.

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK
3515 EAST 81st ST. Michigan 7420
Dnevna in nočna postrežba.

Francoska muza pisatelja bosjakov

V Parizu je umrla letos v januarju v razmeroma mladih letih lepa Renee Hulonova, ki je imela v življenju Maksima Gorkga veliko ulogo. Slavni pisatelj je imel navado, da jo je imenoval šaljivo "moja francoska muza."

Njeno življenje je spominjalo po svoji pestrosti in marsičem na nekatere postavbe iz pisateljevih del. Vzrasla je v marsejski luki in svojih staršev ni poznala. Morda je bila njena mati neizkušena mlada stvar, ki se je bila zaljubila v kakšnega mornarja, ali pa žena, ki se ni mogla baviti s svojim nezakonskim otrokom. Prav tako jo težko kdaj dogoniti, kdo je bil njen oče in kam ga je življenje zaneslo.

Tako je zrasla Renee — imenovali so jo iz neznanih vzrokov Renee Hulonova — sredi vrvežja in trušča starega pristanišča kakor tuja, divja cvetka. Igrala se je z drugimi otroki v fantastični umazanosti ozkih pristaniških ulic, gledala je prizore, kakršnih bi otrok ne smel gledati. Kot napol doraslo dekle je stopala sredi gneče Carnebiere, mimo sijajnih izložb, kavarn in varietejev ter sanjala o daljavi. Sredi razbrzdanega pristaniškega življenja je ostala nedotaknjena po vulgarnosti. Ni učinkovala izzivajoče, niti ne ko ketno in baš zato je bila očarljiva. Pogostoma je bila celo melanholična.

Nekoč se je komaj šestnajstletno dekle seznanilo z bogatim, mladim Američanom, ki se je strastno zaljubil vanjo in jo povabil na potovanje okrog sveta. Pristala je nato in sledili so mnogi, srečni meseci. V New Yorku pa se je Renee viharno zaljubila v nekega italijanskega mornarja in na svoj prostodušni način je to priznala svojemu ameriškem prijatelju ter se poslovlila od njega. Uspelo ji je, da je na ladji, s katero se je Italijan vrnil v Napoli, dobila mesto kuhinjske pomočnice. V Napoliju je ostala več let.

Na nekem izletu je prišla nekoč v Capri na otok, ki si ga je bil Maksim Gorki izbral za svojo rezidenco. Pisatelj je postal takoj pozoren na mlado, lepo ženo in tako je zašla za nekaj časa v krog, ki se je zbiral okrog velikega Rusa. Z Gorkim jo je veliki

REVMATIZMU PODVRZENI LJUDJE
trpijo največ v jeseni in po zimni, v deževnih dneh. Dobro, zanesljivo zdravilo, ki vam pomaga je Dr. Cherdron's Prescription. Dobite ga pri **MANDEL DRUG** 15702 Waterloo Road Slovenska lekarna

Želodčno zdravilo iskreno priporočeno
TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE
Ne bodite sužnji neprebnosti

NAROČITE SI PROSTI VZOREC — Triner's Bitter Wine Co. 544 S. Wells St., Chicago, Ill. Pošljite mi brezplačni vzorec. Ime _____ Naslov _____

V vsaki lekarni

7 DNI DO JUGOSLAVIJE
BREMEN-EUROPA
Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremmerhaven zajame udobno potovanje do LJUBLJANE

Ali potujite s priljubljenimi ekspresnimi parniki:

COLUMBUS
HANSA
DEUTSCHLAND
HAMBURG
NEW YORK

Izbrane železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga Pomagali vam bomo preskrbeti vizije za obisk ali preselitev vaših evropskih sorodnikov. Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1430 Euclid Avenue Cleveland, Ohio

zalo kmalu pristrčno prijateljstvo in pisatelj je često izjavljala, na pol v šali na po zares, da ga pogled nanjo pesniško navdihuje. Pozneje, ko se je vrnil v Sovjetsko Rusijo in je postal tam reprezentant sovjetske literature, ga je nekoč v Moskvi tudi obiskala. Sedaj je umrla v svoji domovini za pljučnico, nedolgo potem, ko je njen slavni pisatelj légal v grob.

Poroča se, da namerava bivši angleški kralj Eddie prodati svojo farmo, ki jo ima v Kanadi. Je fant sprevidel, odkar je nehal biti kralj, da farmanje ni za človeka, razen če ima preveč denarja!

Ruska demokracija

Ruska ustava je čarter socialistične demokracije, temeljni zakon brezrazredne države. Josip Stalin je ob njenem razglasu resnično lahko rekel, da v Rusiji ni več proletarijata; prav gotovo ga ni več v smislu razreda revnežev.

Razglasitev te ustave je izjava zmage v predelavi države. Potem ko so boljševiki strmoglavili meščanstvo, likvidirali razred kmetijskih posestnikov, razlastili kapitalistični razred in ustvarili novo inteligenco, imajo dovolj zaupanja v sebe, da nudijo civilne pravice slehernemu v državi, brez ozira na socialni izvor ali preteklo aktivnost.

Nova ustava je plod razvoja. Je sad pritiska od strani mas. Zategadelj bo najbrže nekaj več kot kos tistanege papirja. Vendar pa ta ustava ni končna beseda Sovjetske unije.

Splošna volilna pravica, neopziranje na spol, plemé ali prejšnje stanje, je važna pravica. Ampak

V najem
se odda hiša 8 sob, sama za sebe, vse v najboljšem stanju, furnez na vročo vodo, dva porčca, velika klet in podstrešje.—Vprašajte se na 955 East 76th St.

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu.
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike.
POŠILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

najdragocenejša pravica, katero vsebuje temeljni zakon, je pravica do dela. To pa ni samo pravica, temveč tudi obveznost, kajti zakon pravi, da tisti, ki ne dela, tudi jedel ne bo. Ampak odkrili smo tekmo te depresije, ako tega že prej nismo vedeli, da izmed vseh lastninskih pravic je delo najvažnejše.

V prvem poglavju ustave nahajamo neko običajno geslo v neobičajni obliki: "Od slehernega po njegovi sposobnosti; vsakemu po njegovemu delu." Stara obljuba, da "vsakemu po njegovih potrebah," pravi Stalin, se bo uresničila enkrat kasneje.

V naših lastnih očeh trpi demokracija v Sovjetski uniji na važnih nedostatkih. Dejstvo, da je dovoljena samo ena politična stranka in dejstvo, da je svoboda govora podrejena gotovim važnim omejitvam, ki niso omenjene v ustavi, nas dozdevno upravičuje v izjavi, da demokracija v Sovjetski uniji ni resnična.

Ampak možno je tudi, da mi še ne vemo, kaj je prava demokracija.

Stalin pravi, da je več političnih strank potrebnih le tam, kjer obstoji več razredov. Ker pa v Sovjetski uniji obstoji samo en razred, je potrebna tudi samo ena politična stranka. Morda ima prav.

Navzlic Stalinovemu zagotavljanju, da je tako, pa izgleda, da obstoje razlike v mišljenju tudi med komunisti. Te razlike

VABILO NA RIBJO VEČERJO
•Mr. in Mrs. Miller
5205 ST. CLAIR AVENUE

Vas vabita v petek zvečer na ribjo pečenko. Postrgla bosta najboljše, tudi z dobrim pivom in vinom. Se priporočata za obilen obisk.

ZA UDOBNOST
in trpežnost kupite

Zanesljive, garantirane
100% brez žebcljev, unijsko izdelane čevlje — posebno

Veliko zalogo Extra širokih po stari ceni
\$5 in \$6

Izrežite ta oglas za kar do bite 10% popusta. Veljavno samo za deset dni.

LOUIS MAJER
7508 St. Clair Ave.

se izražajo na takšen način ter se jih zavrača na takšen način, da se čudoma vprašujemo, koliko časa bo še vzelo, predno bo demokracija dejansko uresničena. Najmilejša stvar, ki jo je mogoče reči glede ponavljajočih zarot in čiščenj je, da je revolucija še vedno nedovršena.

Ampak, ako ima Stalin prav, preizkušnja demokracije v državi, ki pozna samo eno stran, ko leži v tem, da-li je ljudstvu mogoče odstraniti iz urada celo najvažnejše uradnike brez porabe orožja, in da-li ako jim je takisto mogoče spremeniti strankino vodstvo. Zelo dvomljivo je, da je to sedaj mogoče, akoravno ustava ustvarja takšen vtis. Vendar razvoj dogodkov zadnjega desetletja kaže, da ni daleč čas, ko bo to mogoče.—nz

Prvi znaki sušice

Piše dr. F. J. Arch, vrhovni zdravnik JSKJ in SSPZ

Včasih se jetika pojavi v akutni, hitro razvijajoči obliki, v kateri jo je lahko spoznati. Kadar se pojavi na ta način, je navadno usodna in na srečo so ti slučajji primeroma redki. V večini slučajev je začetek počasen, zavraten proces, trajajoč več tednov in mesecev, predno bolnik resnično čuti, da je neba kaj sploh kaj narobe z njim. Vendar paznemu očesu ne uidejo gotovi znaki, oznanjajoči nevarnost, ki opozarja na potrebo skrbne zdravniške preiskave. Tako se bolezen lahko

odkrije v takozvanem začetnem štadiju, in začne se lahko zdravljenje z možnostjo okrevanja. Eden izmed znakov, ki opozarja na nevarnost, je vztrajna kašelj. Neverjetno je, koliko ljudi prezre možnosti takih svaril. Res je sicer, da vsak kašelj ni še znak jetike, toda stališče, ki bi ga morali zavzeti napram vsakemu kašljanju, ki se nikakor noče poslovi, bi moralo biti, da izvira iz jetike, dokler ni dokazano nasprotno. Zdravniška preiskava je potrebna v vsakem slučaju, v katerem kašelj traja preko meseca dni ali šest tednov, zlasti, če se pojavlja ob jutrih.

Drugi signal, ki opozarja na nevarnost, je izguba teže. To seveda ne pomeni vedno jetike, ampak rastoča izguba teže je nenaravna in bi se moralo iskati vzrok zanjo. Ako jo spremlja tudi kašelj, je značilnost velika.

Tretji signal je pljuvanje krvi. To ni splošen znak, toda včasih se pojavi. Sicer nikakor ne pomeni, da je človek jetičen, kajti krvavitev lahko izhaja od kjerkoli v ustih, nosu ali grlu, ampak je nenaraven pojav, vsled česar bi se moralo poiskati vzrok in držati pred očmi možnost jetike.

Še eden nevarnostni signal, ki pa je često zavajalen, je slabša prebava, ki vztraja, akoravno ni očitno nobenega pravega vzroka zanjo. V večini slučajev se vzrok slabe prebave hitro dožene in odpravi. Ako pa zdravljenje nič ne zaleže, zlasti pri mladih osebah, naj bi se dr-

žalo pred očmi možnost jetike v prvem štadiju in potrebna je korenita zdravniška preiskava. Se en svarilni signal je, in ta je skrajno sumljiv. To je vztrajno naraščanje telesne vročine ob popoldnevih in večerih. Žal, da je često tako majhno, da bolnik tega niti ne opazi. Vročina lahko naraste samo za pol stopinje ali za eno stopinjo, ampak to je značilno. Običajno se pojavlja skupno s kakimi drugimi znaki, ki so omenjeni zgoraj. V takem slučaju ni dosti dvoma, kaj je pravi vzrok. Ampak v vsakem slučaju, bodisi da se je pojavilo več takih signalov ali samo eden, iščite resnico, in to čim prej, pri zdravniku.

PAIN-EXPELLER
Otrpel hrbet? Dobite dobrodošlo in hitro od pomoč s par vdrgnjenji.
PAIN-EXPELLER
je bil uspešno rabljen iz leta 1867.
WORLD FAMOUS LINIMENT

STAVKA ZAPRLA VELETRGOVINO

DETROIT. — Včeraj je izbruhnila okupacijska stavka v veletrgovini družbe Crowley, Milner and Co., ki je ena največjih departmentnih trgovin v Detroitu. Zastavkalci so kuharice in natararice, ki zahtevajo unijsko mezdno lestvico. Ta trgovina uposljuje 3.500 prodajalcev, prodajalk in drugih uslužbencev.

Išče se
Dekle za pomagati v restavraciji. Flynn Tavern, 21939 Lake Shore Blvd. — Pokličite KENmore 4589 med 2. in 4. popoldnev.

V soboto, 13. marca, ob 8:30 zvečer priredi
v Slovenskem Delavskem Domu, 15335 Waterloo Rd.
KONCERT
Louis Pecjak
(Spremlja ga Miss Alice Artel)
Nastopi tudi Allerton moški zbor pod vodstvom Griffith Jones

LAST ROUND UP NOČNI KLUB
984 EAST 222nd STREET
naznanja otvoritev v soboto
13. MARCA, 1937
Posebnost — Kokošja večerja 35c
Dobra godba — Vino, pivo in žganje
ANTON KINKOPF, lastnik

TAYLERJEVA POGODBA

4. Vrnitev potnikom ulične

POJASNILO: To je četrti članek o seriji, ki vam pove, kaj je Tayler-jeva pogodba in kako deluje.

V prvem članku te serije smo pisali, da je vrnitev potnikom uličnih pod Taylerjevo pogodbo, da rabimo besede v vodilnem členu pogodbe "najboljša transportacija na uličnih za ceno." Kako deluje ta pogodba glede postrežbe in cene bomo razložili tu.

Pokazali smo, da se splačujejo vsi stroški za obratovanje iz sklada za obratovanje, za navadne poplave in vzdrževanje iz sklada za vzdrževanje, znižanje vrednosti in popravi, in ko so ti skladi poplačani gre ostanek v sklad obrokov. (Predno se te sklade plača, gre 1½ skupnega dohodka v sklad za znižanje kapitala)

Iz sklada obresti se plača vse nepremične stroške — davke, obresti na bonde in posojila in 6% obresti na osnovne (kapitalne) delnice. Vsi ti nepremični stroški so bili smatrani po avtorjih pogodbe za redne stroške, za dajati postrežbo na uličnih.

Bilanca sklada obresti, ko so plačani nepremični računi, se smatra za barometer voznine.

Bilanca v skladu obresti je, da se pove na drug način, sklad primanjkljaja ali dobiček za potnike uličnih. To je kar ostane iz voznine, ki jo dajejo v nabiralnike, ko so plačani vsi stroški in nepremični računi. To je merilo, katero določi, ako se plača več za postrežbo kot jo dobi ali dobi več postrežbe kot za isto plača.

Ako se bilanca poveča, pomeni to, da plačuje potnik več v nabiralnik kot pa stane družbo, da daje postrežbo.

Po gotovi svoti, določeni v pogodbi, se ta bilanca vrne potnikom s tem, da se zniža voznina ali izboljša postrežba, ali oboje.

Ako se bilanca zniža, pomeni to, da daje družba več postrežbe kot pa dobi plačane. To se popravi po gotovi svoti, s tem da se voznina poviša ali da se zniža postrežbo ali oboje.

Ni mogoče, kot so avtorji pogodbe izprevideli, da se mora z dohodki kriti stroške do centa vsaki mesec; toda po dolgi dobi se bi to lahko precej natančno napravilo. Ta načrt tudi določi, da vsaka prihranitev pri nižjih stroških za delo ali material, ali pri nižjih stroških z izboljšanimi sredstvi, gre v korist potnikom skozi bilance v skladu obresti.

O pravičnosti tega načrta in mišljenju potnikov o tem, je dejal sodnik Tayler:

Ko to mesto ve, da dobiva tako transportacijsko postrežbo kot jo rabi in zahteva in ta transportacija stane samo toliko kot stane ljudi, da jo obratujejo, dolgujejo tistim, ki jo obratujejo, pravičnega vrnitev in nič več, za njih investicije, potem se ne bodo brigali koliko je voznina. Malo jih je, ki niso pripravljeni plačati kar je pravično. . . So pošteni; so pripravljeni plačati, kakor plačajo za vsako drugo stvar, kolikor mislijo, da je stvar vredna.

THE CLEVELAND RAILWAY COMPANY

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Odprite, v božjem imenu, odprite! — Bodite usmiljeni, ne pustite me pred vrati!

— Ne morem! — Ne smem odpreti, — odvrne Rosvita. — Nesrečnež! Bežite odtod, tukaj kraljuje smrt!

Toda že v istem trenutku se vrata siloma odpro — kajti Rosvita je pozabila vrata zakleniti. — Ona zakriči.

Pred njo je stal postaven in lep mladenič.

Bil je pokrit s snegom, njegovi mokri kodri so mu padali na čelo.

Ko je lep mladenič zagledal nuno, stopi korak nazaj, nakar se pred njo odkrije, čeprav mu je vihar nosil sneg naravnost v obraz.

— Oprostite mi, častita sestra — reče on, — ker sem siloma udril v to sobo, toda nisem imel nobene druge izbire. Potujem v Moskvo, toda v tem strašnem vremenu ne morem dospeti v mesto.

Glejte, od trenutka do trenutka postaja sneženi metež vedno hujši. Nahajal sem se v nevarnosti, da bom zmrznil v tej strašni zimi.

Razen tega sem si ranil nogo, ko sem v bližini kolibe padel v jarek. — Dovolite mi, častita sestra, da sedem k peči. Če že ne smem preživeti celo noč tukaj, mi vsaj dovolite, da se malo ogrejem in potem nadaljujem svojo pot.

Toda Rosvita zmaje z glavo. Ne, tujec, — reče ona — ne morem vam dovoliti, da se mudite v tej sobi, pojdite odtod, če vam je življenje drago.

Vi niti ne slutite, v kaki nevarnosti se nahajate. Če bi ve-

deli, kje ste, ne bi ostali niti minute več tu, kljub viharju sneženem metežu.

— Ali ne poznate usmiljenja, pobožna sestra? — vpraša mladenič in prodorno pogleda mlado redovnico. — Ali se nečete usmiliti ubogega popotnika, ki od utrujenosti ne more več naprej?

— Usmiliti? — Ne, nisem neusmiljena, toda če že brezpogojno želite zvedeti resnico, potem vedite: V tej kolibi leži težko bolan bolnik. Jaz sem popolnoma sama pri njemu.

Ne poznam zdravnika, ki bi se upal k njemu, ne poznam strežnice, ki bi se ga upala pogovarjati. Tako sedim sama poleg njegove postelje in se trudim, da bi ga rešila iz krempljev smrti.

— Sestra, potem vas moram občeudovati!

Rosvita pordeči in odvrne: — Nas ne sme nihče občeudovati. Me smo nebeške neveste. Zato pa želimo, da nas ljudje ubogajo. Ubogajte me, torej tudi vi! Rotim vas, pojdite odtod, — tukaj se ne morete odpočiti! — Oh, strašno bi bilo, če bi se vam zgodila nesreča!

Njen glas je bil vznemirjen, brezmejni strah je zvenel iz njenih besed.

— Kaka nesreča bi se mi lahko pripetila? — vpraša mladenič in lep tujec. — Kaj se mi more pripetiti, če ste vi tukaj, častita sestra?

— Jaz sem se posvetila smrti, — odvrne Rosvita. — Za mene tu ne gre. Moj poklic in moja dolžnost zahtevata, da umrem, če je božja volja.

— Torej vidite, — odvrne mladenič, — moj poklic je ravno

isti, — jaz sem namreč zdravnik, sestra!

Ko ga je Rosvita začudeno pogledala ni vedela, če bi verjela njegovim besedam, ker se ji je zdel še premlad za zdravnika, reče on hitro:

— Naj vas ne moti moja mladost. Bil sem zelo marljiv in tako se mi je kmalu posrečilo, da sem položil doktorske izpite. Toda seveda ne v Rusiji, temveč v Nemčiji.

— Če ste res zdravnik, — reče Rosvita, — potem boste še posebej razumeli, da ne morete tukaj ostati. Imenovati vam moram samo bolezen, na kateri trpi moj bolnik in tudi vas bo prevzela groza. V tej hiši živi gobavec!

Komaj je Rosvita izrekla te besede, vzkligne mladenič od veselja. Njegov obraz se razvedri in on vzkligne.

Zdravil sem že sto, da celo ti soč bolnikov! Nisem samo enkrat stal ob postelji gobavcev, temveč nešteto, t o d a se nikoli nisem okužil s to boleznijo!

Sestra, vi vidite torej, da tudi ta vzrok odpada. Sedaj se me lahko usmilite, sedaj je vaša dolžnost, da me pustite v sobo. Če nočejo moskovski zdravniki pomagati bolniku, dovolite, da mu vsaj jaz smem pomagati.

Rosvita je stala na pragu in premišljevala.

Pod črno kuto so valovale njene deviške grudi, hitro je dihal, oči pa so se ji svetile.

— Naj bo! — reče ona. — Vidim, da je to božja volja. Vstopite, prosim!

V naslednjem trenutku je mladenič prekoračil prag, še prej pa je stresel z obleke sneg.

— Sicer pa, — reče on in se obrne k Rosviti, — so smešni ti moskovski zdravniki, če bežijo pred gobavcem. Seveda, nevarnost, da se okužijo, je zelo velika, toda nikakor večja kakor pri drugih boleznih. Toda če se le

malo paži, — ah, to je oni bolnik?

Mladi doktor pogleda na posteljo, po kateri se je valjal gobavec. — Rosvita potrdi. Mladi zdravnik stopi k ležišču in začne točno preiskovati bolnika.

Rosvita mu pokaže zdravilo, ki so ji ga poslali moskovski zdravniki.

Smehljaje se zmaje mladi zdravnik z glavo.

— Moji moskovski kolegi, — reče on, — sodijo o tej bolezni kakor slepec o barvi. Če bi vaš bolnik popil cele sode tega zdravila, mu ne bi ničesar pomagalo. Jutri bom začel s popolnoma novim zdravljenjem!

On sleče svoj površnik, nakar se pokaže njegova visoka in lepa postava.

Ko ga je Rosvita opazovala, ji je najbolj ugajala njegova mala, svetlorjava brada. Zdelo se je, da je po obrazu in postavi podoben Kristus.

Rosvita je medtem ponovno naložila v peč, ker je hotela, da bi bilo mladeniču toplo in udobno, tem bolj, ker je vedela, da je mladi zdravnik utrujen od dolge in naporene poti.

Ona odhiti v kuhinjo in ko se je vrnila, je prinesla na lesenem pladnju jedi, kruha in steklenico vina. Ona postavi to pred zdravnika in reče:

— Okrepčajte se — in čeprav ni mnogo, prihaja od srca!

Mladenič začne jesti. Bil je zelo lačen.

— Ko se je okrepčal in najedel, vpraša Rosvito:

— Ali smem kaditi, častita sestra?

— Če bolniku ne škoduje, zakaj ne?

— Škodovalo mu ne bo, — nasprotno, če mu diši, bom ponudil tudi njemu cigareto.

Toda bolniku je bilo slabo in ni mogel kaditi.

Kmalu se je dvigal v kolibici modri dim mladeničeve cigarete. On je sedel poleg peči in Rosviti se je zdela sedaj koliba še precej udobna.

Ni ji bilo več tesno in neugodno pri duši. Zdelo se ji je, da nima več občutka, da se nahaja v grobnici, kakor si je to doslej vedno predstavljala.

Kljub temu, da je sama dokazala, da je pogumna in požrtvovalna, se je vendar čudila mlademu zdravniku.

Vsi moskovski zdravniki so odklonili, da bi stopili k gobavčevi postelji in ga začeli zdraviti, le ta tuji mladi zdravnik se je takoj odločil, da bi delil z njo vse nevarnosti.

To je mož! pomisli Rosvita. Zda se začne mladenič pripovedovati. Pripovedoval ji je o svoji domovini. Rosvita ga je molče poslušala. Tudi sam gobavec se je pomiril, ko je poslušal mladeniča.

Nisem vam niti povedal, kako se imenujem! — vzkligne mladenič. — Imenujem se Viljem Stein! — Kakor vidite, je moje ime angleško. Moja mati je bila namreč Angležinja.

— Sestra, kako pa je vam ime?

Imenujem se sestra Rosvita! Ali ste že dolgo v samostanu? Že dobra tri leta!

Na zdravnikovih ustnicah je visela beseda, ki pa je ni izgovoril:

— Škoda, — škoda!

Viljem vzame iz svoje male a-

poteke, ki jo je nosil s seboj, neki prašek in ga dal bolniku. Rosvita se je začudila, ko je videla, kako se je gobavec pomiril in je prvič po več tednih mirno zaspal.

Ura je že odbila tri, ko sta se Rosvita in mladi zdravnik odpravila k počitku. Rosvita je od-

šla v sosednjo sobo, kjer se je nahajala postelja. Mladič pa si je napravil ležišče na tleh poleg bolnikove postelje.

— Rosvita, prepustite nočjo bolnika meni, — reče zdravnik. Vi ste že dovolj dolgo bedeli. — Bodite mirni, jaz ga bom negoval in pazil nanj.

(Dalje prihodnjik)

SLOVENCII!

Pridružite se velikemu izletu v staro domovino pod osebnim vodstvom

Mr. John D. Butkovicha
PREDSEDNIKA

Hrvatske Bratske Zajednice
in Hrvatskega Radisa

Ta velika skupina odpluje na
Aquitania 30. junija

(VIA CHERBOURG)

Vabimo vsem Slovence širom Zedinjenih držav in Kanade, da se pridružijo temu zgodovinskemu izletu. Med potjo v domovino si ogledate sijajno Svetovno razstavo v Parizu.

Rezervirajte prostor zgodaj. Vprašajte za posebne brošure o tem izletu. Za informacije se obrnite na

Mihaljevic Bros.

6031 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

CUNARD WHITE STAR

KOLIKOR KREDITA HOČETE PRI
ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

Vse potrebščine za dom. Prave cene iz tovarne. Oglejte si našo zalogo General Electric ledenic. ODPRTO ZVEČER

7210 ST. CLAIR AVE.

Henderson 3417

Helen Jepson pripoveduje, zakaj izbere Luckies za svoj glas

LJUBKA PRIMADONA
METROPOLITAN OPERE PRAVI:

"Sezija opere in koncerta pomeni, da morata biti moj glas in grlo neprestano v popolnem stanju. Vsled tega, četudi večinoma kadim le, ko sem na počitnicah, je največje važnosti zame, da sem skrbna pri izbiri moje cigarete. Kadim Luckies, ker mi ugaja njih okus, in ker smatram, da je pametnejše zame, da izberem lahko kajo za moj glas."

Helen Jepson

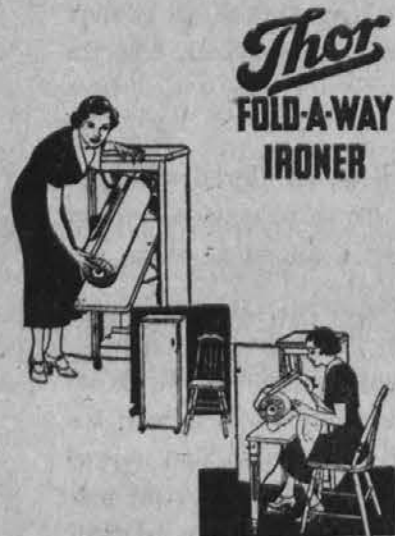
Neodvisen pregled je bil pred kratkim storjen med profesionalnimi moškimi in ženskami — odvetniki, zdravniki, predavatelji, znanstveniki itd. Izmed onih, ki so rekli, da kade cigarete, jih je več kot 87% ugotovilo, da imajo osebno rajši lahko kajo.

Miss Jepson odobrava modrost te prednosti in istotako tudi drugi vodilni umetniki radia, odra, filma in opere. Njihovi glasovi so njihovo bogastvo. Zato jih toliko kadi Luckies. Tudi Vi imate lahko zaščito grla od Luckies — lahke kaje, proste gotovih rezkih dražljivev, odstranjenih z izključnim procesom "It's Toasted". Luckies so prijazne grlu.

NAJFINEŠI TOBAK —
"SMETANA PRIDELKA"

Nekaj za naše žene

Pranje je težko delo, pa tudi likanje je mučno, ker mora ženska cel dan stati na nogah. Sedaj je konec tega, ako kupite

THOR
Električni Likalnik

Nič več celo dnevnega stopicanja in trudnih bolečih nog. Ampak udobno boste sedaj likali vaše perilo v vašo zadovoljstvo.

Thor električni likalnik izlika perilo hitro in perfektno, da se boste čudili. Kesali se boste le da niste že popreje kupili te potrebne stvari. Pridite, da vam razkažemo posebnosti tega stroja.

MANDEL HARDWARE

15704 Waterloo Road

ODPRTO ZVEČER

Naš telefon je KEnmore 1281

Lahka Kaja
"It's Toasted"—Zaščita Vašega Grla

PROTI DRAŽENJU—PROTI KAŠLJU

Copyright 1937, The American Tobacco Company